

Fricz Tamás: Nyugati kultúránk alapja: Jézus

2015 április 07. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

Nyugati kultúránk legjellegzetesebb tünete, hogy míg más kultúrák és civilizációk – eltérő mértékben, de – ?rzik szerves kapcsolatukat vallásuk alapítóinak tanaival, szellemiségével, addig a mi kultúránk kötődése látványosan gyengül a kereszténységhez és annak alapítójához.

Jézus feltámadását ünnepeljük, de közben elfelejtjük, hogy miért is fontos ez nekünk, mit jelent a mindennapjainkban, mi az, amivel Jézus arculatot, karaktert és szellemiséget adott a nyugati, de tágabb értelemben a keresztény kultúrkörnek (tehát minden területnek, országnak és régiónak, ahol keresztények élnek).

Ezzel a feledéssel nem erősítjük, hanem gyengítjük önmagunkat, miközben láthatóan életerőssek a vallási alapú kulturális, civilizációs identitások a földgolyón. Ez igaz a távol-keleti vallásokra – hinduizmus, buddhizmus, konfucianizmus, taoizmus –, de ugyanúgy megfigyelhető a három, minket közelebbre érintő, nyugati eredetűnek mondott egyistenhitű vallás közül kétféle; különösen az iszlámra és részlegesen a zsidó vallásra, a júdaizmusra.

Bár a világon szétszóródott zsidóság erőteljes szekularizáción ment át, az 1948-ban elfoglalt Földünkben, Izraelben a vallásnak kezdettől fogva fontos szerepe volt és szerepe van mind a mai napig. S ennek nem pusztán vallási, szellemi, spirituális, hanem politikai jelentősége is van, hiszen az izraeli Knesszetben folyamatosan jelen vannak radikális vallási pártok, amelyek adott esetekben nélkülözhetetlenek a parlamenti többség megszerzésénél. Ezáltal a mérleg nyelve szerepét töltik vagy tölthetik be az adott politikai erőviszonyoknak megfelelően, zsaroló potenciáljuk nagyon gyakran megfigyelhető.

Izrael láthatóan egyszerre hipermodern és buzgón vallásos ország, ahol a tel-avivi internetező és világra nyitott

fiatalok ugyanúgy az ország képéhez tartoznak, mint a siratófalnál imádkozó rabbi sokasága. De akárhogyan is: az országba való visszatérés már önmagában a Jahve és Ábrahám, majd Jahve és Mózes, vagyis Isten és a zsidó nép között megkötött „szerződés” megvalósulásának egyfajta szimbólumává vált, s mint ilyen, alakítja-formálja a mai politikai és közéleti viszonyokat is. Az országba való ragaszkodás, a kiválasztott nép tudata jelen van; megjelenik egyes politikai vezetők nyilatkozataiban is, megjelenik a palesztinokkal folytatott harccal összefüggő türelmetlenségben, megjelenik a nemzetközi politikában, vagyis több ezer éves hitek, szellemiség, szakralitás sugárzik át a jelenkori zsidóság cselekvésein.

De mindez megfigyelhető az arab–iszlám népeknél is. Az iszlám vallás azért sajátos a másik két nyugati típusú valláshoz képest, mert a vallási és a világi lét nem vált igazán el egymástól, s ez így van Mohamedtől kezdve egészen a mai napig. Tehát az iszlám népek vonatkozásában aligha beszélhetünk olyan szekularizációról vagy liberalizációról, mely a keresztény országok esetében a 18. századtól kezdődően létrehozta többek között az állam és az egyház elválasztását és a világi típusú államiságot, de a zsidó népek és Izrael esetében is megfigyelhető az elválasztottságra való törekvés (ami azonban, mint fentebb jeleztem, nem teljes).

A kereszténységen alapuló nyugati kultúra és az iszlám kultúra között tehát fundamentális különbség van: amíg a kereszténység, a vallás, a szakralitás nem játszik semmilyen szerepet a politikai intézmények működésében (legalábbis közvetlenül nem), addig az iszlám lényege éppen az, hogy vallás és politika nem válik el egymástól. Mohamed próféta tanai egyszerre szólnak Allahról, az életéről és vallásban fogant politikai hatalomgyakorlásáról, valamint különféle – nem túl szigorú! – életvezetési elírásokról. Az arab népeknél isten–vallás–politika–hatalom–életvezetés nem válik külön egymástól, egységet képez; éppen ezért elképesztő és megalapozatlan az Egyesült Államok azon délibábkergetése, hogy az iszlám államokban elterjeszhető és bevezethető a nyugati értelemben vett szekuláris és világi jogrendszer épülő demokrácia.

Ellenkezőleg: az iszlámban nem jogállamok, hanem vallásállamok léteznek, s a társadalmak a Mohamed tanításain alapuló saríja, vagyis az iszlám jogrendszer szabályai szerint élnek az életüket.

S ez sem kétséges, hogy az iszlámban, a próféta tanaiban benne van a pogányok megtérítésére való törekvés, s ennek is máig ható „törvényi” ereje van.

Vajon mindennek leírásával azt akarom mondani, hogy a Nyugat és a keresztény népek is térjenek vissza „egy az egyben” szakraális alapjaikhoz?

Korántsem. Pusztán legyünk tudatában annak, hogy a szekularizált, polgári jogrendszer és jogállamiságra épülő világunk alapjai a kereszténységünkben, Jézus tanaiban rejlenek. Ezek közül – itt és most – négyet emelnék ki:

1. Bármilyen meglepő is, de az alapvető szabadságjogok, a törvény előtti egyenlőség, az egyenlő szavazati jog és a demokrácia gondolatának gyökerei Jézusig nyúlnak vissza, aki meghirdette az Isten előtti egyenlőséget és szeretettanát.
2. Jézus egyszerre volt patrióta és univerzalista: a zsidó népből indult ki, de látva a más népek megtért híveit, egyetemessé tette gondolatait, s így nyitott kaput a népek közötti megbékélés irányába.
3. Jézus nem az elitből, hanem a népből került ki (szemben például Buddhával vagy Konfuciussszal), a néphez szólt, a szegények és kiszolgáltatottak oldalára állt; ezzel alapozta meg a szolidaritás, a szociális állam gondolatát.
4. Jézus aktív volt és szenvedélyes, aki formálni és alakítani akarta a környezetét (szemben például a buddhizmussal); vállalta a konfliktusokat és védte az övéit.

A vallási, szakraális gyökerekre való emlékezés nem gyengíti, hanem erősíti a nyugati embert. És ami ma a legfontosabb: életképessé teszi.

Fricz Tamás - mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló